

Lääkeinformaation koordinaatioryhmän kokous 4/2024

Aika: Torstaina 12.12.2024 klo 9.30–10.50
Paikka: Microsoft Teams -yhteys
Läsnä: Piia Vuorela, puheenjohtaja, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Päivi Kiviranta, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Heidi Mikkola, sihteeri, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Jenni Tamminen-Sirkiä, Suomen Syöpäpotilaat ry
Raija Sipilä, Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Inka Puumalainen, Suomen Apteekkariliitto
Johanna Palvimo, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Tiina Mäkelä, Terveysalan AMK-verkosto; Laurea-ammattikorkeakoulu
Kirsi Juurinen, Keski-Suomen keskussairaala
Tarja Pajunen, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
Essi Kariaho, Pharmaca Health Intelligence Oy
Katri Melto-Ojalainen, Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Emma Aarnio Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos

KOLME NOSTOA KOKOUKSESTA

1. [Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen](#) päivitystarpeita ollaan keräämässä SOTE-ammattilaisten työryhmässä.
2. Päätettiin Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston ylläpitämän [Tunne Lääkkeesi -Facebook sivun](#) sulkemisesta kevään 2025 Lääkehoidon päivän viestinnän jälkeen viikolla 13.
3. [Kansallinen lääkeinformaation tutkimusstrategian 2021–2026](#) päivitys hyväksyttiin. Päivityksessä lisätty tunnistettuja tutkimustarpeita, kuten lääkeinformaatio lastensuojelussa ja kehitysvammaisten työssä.

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.30.

2. Koordinaatioryhmän toiminta

- a) *Hyväksyttäväksi:* Kansallinen lääkeinformaation tutkimusstrategian 2021–2026 päivitys
Strategiaan on lisätty työryhmissä tunnistettuja tutkimustarpeita, esimerkiksi liittyen tekoälyyn ja lääkeinformaatioon lastensuojelussa. Tavoitteeksi on lisätty ”kuvata, miten tutkimus- ja seurantatyöryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian toteutumista yhdessä koordinaatioryhmän kanssa. Lääketietovarannosta lisätty uusi kappale sivulle 6.
Kokouksessa keskusteltua: muutokset olisi hyvä olla jatkossa näkyvillä, kun päivityksiä tuodaan päätettäväksi. Koordinaatio hyväksyi päivitetyn tutkimusstrategian.
- b) *Hyväksyttäväksi/tiedoksi:* Muistilista vastaanotolle valmistautumiseen ja ohje osallistamisen tukemiseksi, esittelijä Tarja Pajunen

Julkaisu suunniteltu Lääkehoidon päivänä 2025. Muistilistasta on päätetty tehdä hyvin tiivis, hyödyntäen aiempia materiaaleja. Yksi A4, jonka toisella puolella tai seuraavalla sivulla on lääkityslistapohja. Tekstiversio on tällä hetkellä kommentoilla kokemusasiantuntijoilla. Sisällössä olennaista:

- rohkaista ottamaan puheeksi omassa lääkehoidossa mietittyvät asiat sekä
- ylläpitämään ajantasaista lääkityslistaa.

Visualisointi annetaan Fimean viestinnän tehtäväksi.

Kokouksessa keskusteltua: Tämänkaltaiset muistilistat olisi hyvä integroida osaksi järjestelmistä lähteviä muistutuksia ennen vastaanottokäyntejä. Muistilistasta puuttuu hoidon aloitusvaiheeseen mutta myös jatkovaiheeseen liittyvä näkökulma siitä, onko lääke todella tarpeellinen, tai tarvitseeko sitä edelleen. Puuttuu kysymys siitä, mitä muita vaihtoehtoja lääkkeelle on. Pohdittiin sitä, mikä muistilistan suhde on potilaan lääkehoidon tarkistuslistaan (myös Lääkeinformaatioverkoston materiaaleja). Päätettiin pitää sähköpostikokous muistilistan hyväksymiseksi alkuvuodesta 2025, kun kokemusasiantuntijoiden ja tässä kokouksessa esitetyt kommentit on huomioitu (mahdollisesti).

c) *Keskusteluun ja päätettäväksi:* Tunne Lääkkeesi Facebook -sivun sulkeminen

Päivi esitteli terveisiä sivun ylläpitäjien kokouksesta marraskuulta. Sivun avattu syksyllä 2016. Seuraajia ollut noin 5000 jo usean vuoden ajan ja julkaisut ovat tavoittaneet noin ± 3000 silmäparia. Seuraajien tai tykkäysten lukumäärä ei nykyisin kerro kanavan seuraamisesta. Viesteihin reagoidaan tai niitä jaetaan ylipäättään aiempaa vähemmän. Ilman maksullista markkinointia on vaikea kasvattaa seuraajamäärää tai näkyvyyttä.

Ehdotetaan, että Tunne Lääkkeesi -sivu suljetaan viikolla 13, kun Lääkehoidon päivän viestintä on toteutettu sitä kautta suunnitellusti. Verkoston viestintä tapahtuisi jatkossa suoraan mukana olevien organisaatioiden omien kanavien kautta.

Kokouksessa keskusteltua: Esitystä kannatetaan. Facebook ei ole alustana enää se, josta tavoittaa lääkkeiden käyttäjiä. Tuli myös ehdotus sivun sulkemisesta saman tien, mikä ei kuitenkaan ole mahdollista sovitun Lääkehoidon päivän viestinnän ja webinaarin toteutuksen takia (toteutuu myös Tunne Lääkkeesi -sivun kautta). Koordinaatioryhmä päätti sivun sulkemisesta esityksen mukaisesti.

3. Työryhmien kuulumiset koordinaatioryhmälle

a) **Nostot työryhmien puheenjohtajien ja sihteerien yhteiskokouksesta 1.11.2024, Päivi Kiviranta**

Ajantasainen lääkitystieto -työryhmä pitänyt etäkokousten lisäksi yhden läsnäolokokouksen vuoden aikana. Tätä pidettiin hyvänä järjestelyinä. SOTE-ammattilaisten työryhmä kokoaa yhteen [Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen](#) -oppaan päivitystarpeita ja toimittaa ne suoraan sosiaali- ja terveysministeriöön.

b) **Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle, Kirsi Juurinen**

Edellinen kokous on ollut 26.11., jossa käyty työryhmän toimintasuunnitelmaa läpi. Edelleen koetaan tarpeelliseksi panostaa ajantasaisen lääkityslistan ylläpitämisestä viestimiseen eri kohderyhmille. Sen osalta pohdittiin viranomaisyhteistyötä, kun ryhmässä on jäseniä eri virastoista. Lääkealan viestijöiltä toivotaan vierailua tulevaan kokoukseen.

c) **Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen, Tarja Pajunen**

Edellinen kokous on ollut 26.11. Järjestökuulumisissa ajankohtaiset asiat Diabetes- ja Sydänliitoista. Muistilista vastaanotolle valmistautumisesta (kohta 2 b) ollut keskustelussa. Etsin-

nässä opinnäytetyön tekijä aiheeseen erityisryhmien mahdollisuudesta saavuttaa lääkeinformaatiota. Lääkehoidon päivä 13.3.2025, teemana kestävä ja vastuullinen lääkkeiden käyttö. Lääkehoidon päivän webinaari 13.3. klo 13-15. Yhteinen viestintä aloitettu lokakuussa, ohjelma julkaistu 10.12. Seuraavat yhteiset viestintäpäivät 14.1.2025, 11.2.2025, 6.3.2025 sekä 11.3.2025. Työryhmän seuraava kokous tammikuussa, ja Tarja toivotti sinne tervetulleeksi.

d) **Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua, Essi Kariaho**

Edellinen kokous on ollut 21.11. Käytiin lääkkeiden ympäristövaikutuksiin liittyviä hankkeita eri organisaatioissa läpi. Työryhmän toimenpiteitä edistetty aktiivisesti, mm. lääketieto digitaalisissa terveyssovelluksissa -pienryhmältä saatiin tilannepäivitys. Biologisten lääkkeiden lääkevaihto laajenee vuodenvaihteessa, johon liittyvää viestintämateriaalia ammattilaisille päivitetty. Päivi jakaa materiaalit verkostolle vielä joulukuussa. Potilasjärjestöiltä tullut viestiä, että monet potilaat eivät ole kuulleet lääkevaihdon laajenemisesta. Koetaan tärkeäksi, että apteekkeista voitaisiin jakaa tietoa asiasta paperilla. Muitakin lääkkeenkäyttäjiin vaikuttavia muutoksia tulee voimaan vuodenvaihteessa, mm. alv-nousu, joten viestinnän tarvetta on.

e) **Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen, Katri Melto-Ojalainen**

Edellinen kokous on ollut 11.12. Työryhmän kummi Tiina oli paikalla. Carita Linden-Lahti vieraili pyytämässä kommentteja asiakas- ja potilasturvallisuusstrategiaan. Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen -oppaan päivystystarpeita alettu aktiivisesti koamaan. Muutokset voitaisiin esitellä koordinaatioryhmälle seuraavassa kokouksessa.

Sic!-artikkeli kansallisesta suosituksesta – Lääkehoidon teoriaosaamisen varmistamiseen liittyen on tavoitteena saada valmiiksi tammikuussa. Sosionomien ja geronomien lääkehoidon osaamisen kartoitus on loppuvaiheessa, tarkistuskierrös organisaatioista käynnissä. Keskusteltiin Lääkehoidon moniammatillisesta foorumista LOMF:sta, joka järjestettiin marraskuussa. Foorumi sai hyvää palautetta; koettiin tarpeelliseksi saada jatkossa enemmän lähihoitajien opettajia paikalle.

f) **Tutkimus ja seuranta, Emma Aarnio**

Lääkeinformaatioverkoston jäsenille suunnatun kyselyn tuloksista tehty kooste ja toimitettu työryhmän puheenjohtajille. Työryhmän toimintaa aiotaan kehittää. Ideana perustaa pienryhmä tutkimus- ja seurantatyöryhmän ja viestintätyöryhmän välille, tavoitteena on luoda suosituksia tutkimustulosten viestimisestä. Tutkimusstrategia on päivitetty. Lisäksi potilaiden osallisuus rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa on ollut aktiivinen teema syksyn aikana.

g) **Lääkealan viestijät, Elisa Nordvall**

Elisa oli estynyt kokouksesta.

4. Lääkeinformaatioverkoston yhteistapaaminen

- Tiistaina 8.4.2025, klo 13.00-15.15
Yhteistapaamisen aiheet tarkentuvat. Ideoituja aiheita ovat itsehoitolääkkeiden myyntikavien laajeneminen ja/tai lääkeneuvontaselvitys, mikäli julkaistaan ennen tätä. Aiheet saivat kannatusta.

5. Koordinaatioryhmän vuoden 2025 kokoukset

- Kokous 1, keskiviikkona 12.2.2025 klo 12.00–13.20, Microsoft Teams -yhteys
- Kokous 2, tiistaina 20.5.2025 klo 14.00–15.20, Microsoft Teams -yhteys
- Kokous 3, tiistaina 16.9.2025 klo 13.00–15.00, hybridikokous (läsnä Helsingin Fimean toimipisteellä sekä etänä Microsoft Teams)
- Kokous 4, tiistaina 9.12.2025 klo 13.00–14.20, Microsoft Teams -yhteys

6. Muut asiat

- a) Puheenjohtaja kysyi näkemyksiä farmaseuttisen henkilökunnan rokotusoikeuden laajenemisesta.
- Rokotukset ovat lähteneet apteekeissa käyntiin, mutta toistaiseksi enemmän Apteekin Terveyspisteiden kautta, antajana sairaanhoitajan koulutuksen käyneet.
 - Kansalaisen näkökulmasta palvelun pitää olla kaikkialla yhtä laadukasta ja turvallista.
 - Byrokraattisia esteitä tunnistettu, jotka on otettu THL:ssä osaksi Lääkityslistan neljännen vaiheen työtä.
 - Lisäksi edellyttää mm. lisäkoulutusta, vastuulääkäreitä, potilastietojärjestelmää, johon rokotukset voidaan kirjata.
 - Apteekin täytyy rekisteröityä terveyspalvelujen tuottajien rekisteriin.
 - Rokotusohjelman implementaatio on hyvinvointialueiden vastuulla. Apteekkariliitossa toivotaan, että apteekit voisivat tehdä sopimuksia hyvinvointialueiden kanssa, jotta kuntalainen voisi saada rokotteen yhtä lailla apteekeissa kuin muualla.
 - Tietoturvan toteutuminen apteekeissa on huomioitava.
 - Jaettiin Itä-Suomen yliopiston julkaisu Farmaseuttien ja proviisorien näkemykset farmasian ammattihenkilöiden rokotusoikeudesta, <https://journal.fi/sla/article/view/131320>.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11.50.